

BIULETYN POGRANICZA

PAŹDZIERNIK 2017

Mail nieczytelny?

[Zobacz w
przeglądarce.](#)

MAKATKOWA SEJNEŃSZCZYNA

*Miłość i zgoda - domu ozdoba.
Makatkowa Sejneńszczyzna.*

  ZADANIE PUBLICZNE JEST WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Makatkowa Sejneńszczyzna to projekt realizowany w 2017 roku dzięki dofinansowaniu województwa podlaskiego. Inicjatywa ta stworzy młodym ludziom okazję, by zanurzyć się w świat niezwykle bogatej i niestety zapomnianej dziedziny sztuki. Celem jest poznanie jak najszerszego spectrum zjawiska obejmującego różne techniki i formy, nie tylko tytułowe makatki, ale i inne tkaniny użytkowe m.in. serwety, gobeliny, obrusy. Młodzież, oprócz pozyskania wiedzy teoretycznej, będzie miała okazję przygotować pod okiem mistrzyń tkackich własne tkaniny. Na grudzień planowana jest wystawa w Białej Synagodze podsumowująca projekt.

Integralną jego częścią są międzypokoleniowe spotkania z ludowymi twórcami. W tym celu młodzi uczestnicy odwiedzili domy starszych tkaczek w Żagarach, Krasnogradzie, Radziuciach, Bubelach i Ogrodnikach, gdzie z pierwszej ręki dowiadywali się, jak powstawały oglądane przez nich tkaniny. Przyjeżdżali zachwyceni opowieściami i bogatymi zbiorami przechowywanymi w prywatnych kolekcjach.

Starsze artystki wypożyczyły wiele unikalnych prac wykonanych różnymi technikami. Zostaną one profesjonalnie sfotografowane, by utworzyć archiwum dostępne dla przyszłych pokoleń. Swoje artystyczne rękodzieła udostępnią także uczestniczki Pracowni Tkackiej dla Dorosłych i Seniorów, które od wielu lat aktywnie tkają, szydełkują, wyszywają, ale też dzięki Pograniczu poznają nieznaną im dotąd techniki m.in. wiązanie na ramie.

WIĘCEJ O MAKATKOWEJ SEJNEŃSZCZYŹNIE

WARSZTATY Z
RENATĄ GNIADY

WARSZTATY Z
WERONIKĄ
WOLAŃSKĄ

WARSZTATY Z
IRENĄ
IGNACIUK

NOWY SEZON W PRACOWNIACH POGRANICZA

W programach Pracowni Edukacji Artystycznej udział biorą mieszkańcy Sejn, Gib, sąsiadujących z Krasnogrudą wiosek – przede wszystkim dzieci i młodzież. W nowoczesnie wyposażonych pracowniach prowadzone są cotygodniowe zajęcia dla stałych, kilkunastoosobowych grup uczestników. Pracownie mają autorski charakter, realizują całoroczny program edukacyjny.

DOROŚLI I STARSI W POGRANICZU

Od 2014 roku realizowany jest program współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, który od roku 2016 przyjął formę stałych pracowni artystycznych z nowatorskim, międzypokoleniowym programem poświęconym pamięci Rodziny i domu.

Dorośli i Starsi w Pograniczu - to 4 pracownie artystyczne: Pracownia Jednej Fotografii, prowadzona przez Małgorzatę Sporek-Czyżewską i Wiesława Szumińskiego; Pracownia Przyrody - prowadzona przez Ksenię Konopek; Pracownia Tkania - prowadzona przez Urszulę Wasilewską. Ponadto regularnie odbywają się zajęcia warsztatowe i wykłady dotyczące tematyki pogranicza prowadzone przez Bożenę Szroeder i Krzysztofa Czyżewskiego.

POWSTAŁA PRACOWNIA KSIĄŻKI

22 września wykładem Krzysztofa Czyżewskiego "O praktykowaniu idei" dla uczniów z Sejn rozpoczęła swą działalność Pracownia Książki.

W sejneńskim Domu Pogranicza odbyły się już pierwsze spotkania Pracowni. Cały cykl rozpoczęła rozmowa poświęcona Literackiej Nagrodzie Nobla, a zwłaszcza jej tegorocznemu laureatowi Kazuo Ishiguro. Oprócz tego przypomniano polskich pisarzy uhonorowanych tym prestiżowym wyróżnieniem oraz wspomniano o kontrowersjach wokół nagrody. Następne spotkanie koncentrowało się wokół sztuki pisanie recenzji.

Program Pracowni jest adresowany do młodzieży szkolnej. Obejmuje różnorodne tematy związane z literaturą: dyskusje na temat ostatnio przeczytanej książki, rozmowy o filmowych (i nie tylko) adaptacjach literatury, spotkania z twórcami, poznanie warsztatu pisarza, warsztaty kreatywnego pisanie pod okiem doświadczonych mentorów, poznanie procesu powstawania książki – od momentu napisania pierwszego zdania do ukazania się na księgarskich półkach, założenie oraz prowadzenie bloga/vloga literackiego, tworzenie tematycznych audycji/słuchowisk czy wydanie zbioru tekstów.

OFERTA EDUKACYJNA DLA GOŚCI

Pogranicze prowadzi również zajęcia edukacyjne dostępne dla przyjeżdżających do Sejnu i - Krasnogrudy grup zorganizowanych. Rokrocznie uczestniczą w nich dzieci i młodzież z całego kraju. Warsztaty odbywają się w autorskich pracowniach prowadzonych przez doświadczonych artystów i animatorów kultury. Trwają ok. 1,5-2 godzin.

PROPOZYCJE WARSZTATÓW

PRACOWNIA
PRZYRODY

PRACOWNIA MUZYKI
MIEJSCA

PRACOWNIA
LITERATURY

Warsztaty "Ptaki Krasnogrudzkie" oraz "Krasnogruda pod mikroskopem" prowadzone przez Ksenię Konopek.

Przedstawienie wielokulturowych tradycji muzycznych Sejneńszczyzny inspirowanych formą litewskich pieśni przygotowane przez Michała Moniuszkę.

Pracownia oferuje zajęcia poświęcone Czesławowi Miłoszowi w trzech różnych ujęciach:
 - Miłosz. Podróżny świata;
 - „Dolina Issy” Czesława Miłosza”. Pamięć miejsc, ludzi i zdarzeń;
 - Związki Czesława Miłosza z Krasnogrudą.
 Prowadzenie: Małgorzata Sporek-Czyżewska.

PRACOWNIA OPOWIEŚCI MIEJSCA

Zajęcia dedykowane sąsiadom: Żydom, Cyganom / Romom i Rosjanom staroobrzędowcom. Prowadzone przez Bożeną Szroeder, Michała Moniuszkę i Wiesława Szumińskiego.

PRACOWNIA SZTUKI

Warsztaty z wykorzystaniem różnych technik plastycznych (ceramika, grafika warsztatowa, techniki malarskie i rysunkowe, instalacje). Prowadzenie: Wiesław Szumiński.

PRACOWNIA TKANIA

Wprowadzenie w bogaty świat tradycji tkaniny regionalnej Sejneńszczyzny. Samodzielne wykonanie kompozycji przestrzennej z nici, sznurów i pasów materiałowych lub krajki litewskiej. Prowadzenie: Urszula Wasilewska.

PRZYJACIELE POGRANICZA

BENEFIS ANDRZEJA STRUMIŁŁY

21 października w Suwalskim Ośrodku Kultury z muzyczną oprawą Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego, Voytki Proniewicz oraz Duo Roszkowskiego odbył się benefis Andrzeja Strumiły świętującego 90-te urodziny.

Rozmowę z bohaterem wieczoru oraz jego gośćmi poprowadziła Małgorzata Sporek-Czyżewska.

zdjęcia Wiesław Szumiński

80 LAT TOMASA VENCLOVY

Tomas Venclova uhonorowany tytułem "Człowieka Pogranicza w 2001 roku we wrześniu skończył 80 lat. 10 grudnia w Kawiarni "Piosenka o porcelanie" odbędzie się jubileuszowe spotkanie z poetą.

LAUDACJA KRZYSZTOFA CZYŻEWSKIEGO

Tomas Venclova – poeta, przez Josifa Brodskiego nazwany „synem trzech literatur”: litewskiej, polskiej i rosyjskiej, eseista, badacz literatury, tłumacz, dysydent, jeden z ostatnich obywateli Wielkiego Księstwa Litewskiego, człowiek pogranicza. Takiego go znamy, z lektur i dyskusji. Znamy go też jako dobrego sąsiada. Bardzo to trudna sztuka w świecie chorującym na zanik tkanki łącznej. Dobrze jest Polakom mieć takiego Litwina za sąsiada. Czyż nie o takie sąsiedztwo toczyła się walka Jerzego Giedroycia i paryskiej „Kultury”? Dobrze jest to mówić, jakże trudno czynić...

Laudacja została wygłoszona z okazji przyznania Tomasovi Venclovi Nagrody Rzeczypospolitej im. Jerzego Giedroycia.

WSPOMNIENIE LEONIDASA DONSKISA

SERGEJUS KANOVIČIUS O DONSKISIE

Był mieszkańcem innej Litwy. Takiej Litwy, której pragnął dla nas wszystkich. Od dawna już, wcześniej niż ktokolwiek z nas, spacerował po ulicach o dwujęzycznych nazwach, w jego miastach od dawna już nie było pomników upamiętniających czerwonych lub brunatnych kolaborantów, związki osób tej samej płci traktował - najzwyczajniej – jako wynik osobistej decyzji i przejaw wolności wyboru. Szukający lepszego bytu w Wielkiej Brytanii, w Irlandii, w Norwegii lub w innych krajach synowie i córki jego Litwy, a potem synowie i córki tych synów i córek - oni wszyscy bez wyjątków mogli być dumnymi posiadaczami także litewskich paszportów.

tłum. A. Rembiałkowska

POWSTANIE PUBLIKACJA POŚWIĘCONA DONSKISOWI

Jolanta Donskis, wdowa po zmarłym 21 września 2016 roku Leonidasie Donskisie, odwiedziła Pogranicze. Z Małgorzatą i Krzysztofem Czyżewskimi prowadziła rozmowy dotyczące publikacji wydawnictwa "Pogranicze" poświęconej myśli twórczej filozofa, historyka, eseisty i wykładowcy.

KAWIARNIA "PIOSENKA O PORCELANIE"

ARCZIL KIKODZE W KRASNOGRUDZIE

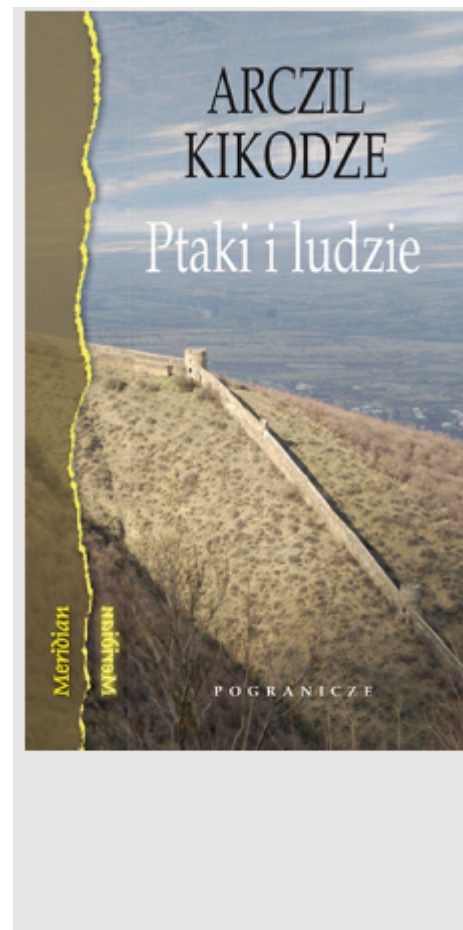
- godz. 18.00 Kino Pogranicza "Randki w ciemno" (Gruzja, Ukraina 2013) reż. Levan Koguashvili
występują: Andro Sakvarelidze, Ia Sukhitashvili, Arczil Kikodze.

- godz. 19.45 Spotkanie z **Arczilem Kikodze** podróżnikiem, pisarzem, autorem książki
Ptaki i ludzie wydanej przez Wydawnictwo Pogranicze.

3 października (wtorek) 2017 r. Kawiarnia "Piosenka o porcelanie", M C D w Krasnogrudzie

RECENZJA KSIĄŻKI "PTAKI I LUDZIE"

Narrator portretowanym przez siebie ludziom przygląda się z oddali, niejako z lotu ptaka, z pozoru dystansując się wobec ich losów, mimochodem wplata w nie własne doświadczenia, ślady własnych podróży czy opinii. W rzeczywistości krąży wokół losów bohaterów jak ptak, przygląda im się z różnych stron, by ze strzępków zasłyszanych historii zbudować swą opowieść. Ta rwana, niejednorodna narracja komplikuje obraz, skrywane emocje wysuwają się na pierwszy plan, dodając głębi opisywanym postaciom. Jego opowieści trzymają w napięciu do ostatniej strony, po trosze utrzymane w konwencji kryminału, po trosze powieści drogi – bo to i historie o mieszkańcach tych górzystych rejonów, i o nim samym, i o Gruzji, która niby w stanie przemiany, a tak naprawdę niewiele się w niej zmienia.

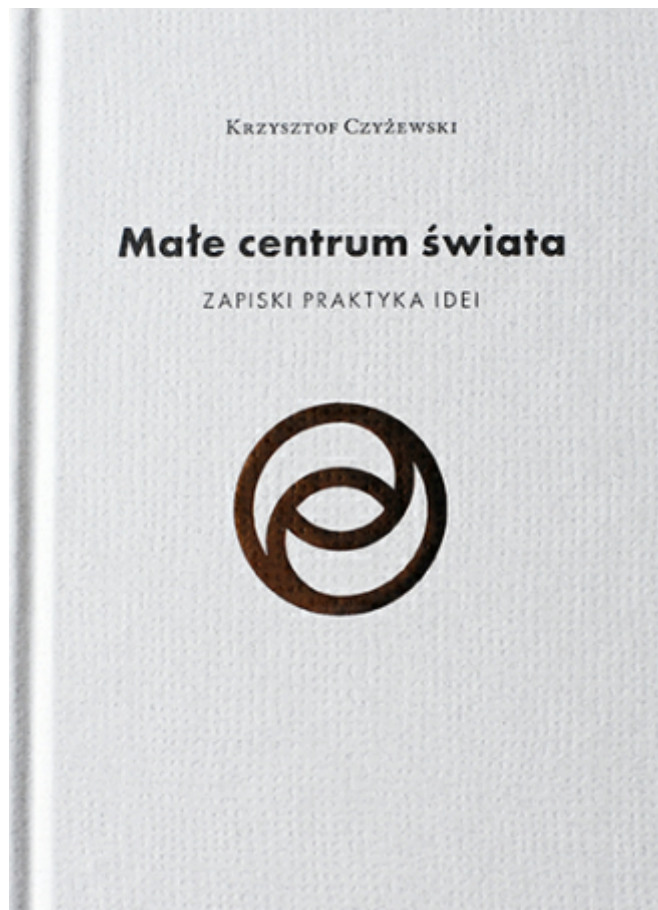
[KSIĘGARNIA BOOKOWSKI O KSIĄŻCE](#)

Jest jakaś w tym znikaniu paralela – zniknął świat pewnych ludzi i zniknął świat ptaków. Oba krajobrazy, funkcjonujące, do czasu, w swego rodzaju symbiozie, zmieniły się – opustoszały, zamarły, wyjałowiły się. Dzwoni melancholijna cisza. Bohater “Ptaków i ludzi” jest pamięcią tego, co było, i obserwatorem tego, co dzieje się w powieściowym dziś. A ptaków, które w tym dziś pokazuje turystom, prawdopodobnie za kilka lat nie będzie. “Ptaki i ludzie” Arczila Kikodze to historia świata, który zniknął, doliny, w której rządy jednego człowieka utrzymywały równowagę między przyrodą a potrzebami ludzi. Kiedyś to Kakucę prosiło się o pozwolenie na polowanie, dziś niedobitki ptactwa wykańczają znudzeni i lekko pijani prominenci, wojskowi, politycy, bawiący się w myśliwych. Trudno mi nie myśleć o tym, że to równie dobrze może być świat w soczewce – soczewce Swarovskiego, należącej do bogatego człowieka, wykańczającego kolejne gatunki i biotopy; podcinającego gałąź na której tak sobie komfortowo siedzi...

[PRZEJDŹ DO KSIEGARNI](#)

[WOKÓŁ "MAŁEGO CENTRUM ŚWIATA"](#)

Krzysztof Czyżewski spotyka się z czytelnikami w związku ze swoją najnowszą książką. Odwiedził m.in. Warszawę, niebawem spotkania w Krakowie, Bielsku-Białej i Cieszynie.

Z RECENZJI ANDRZEJA KASPERKA

Książka zawiera czternaście szkiców, odczytów oraz poemat pomysłodawcy i współtwórcy sejneńskiego Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów”. Istotny jest tu podtytuł: zapiski praktyka idei. Niektórym wydaje się, że Czyżewski to pięknoduch, który kiedyś wymyślił sobie, że na zapomnianym pograniczu stworzy Kastalię jak z Hermana Hessego czy Prowincję Pedagogiczną Goethego. Ale ten intelektualista (nie gabinetowy) jest także praktykiem idei, twórcą tkanki łącznej i budowniczym mostów.

Z POSŁOWIA PRZEMYSŁAWA CZAPLIŃSKIEGO

Co dla Krzysztofa Czyżewskiego oznacza „praktykowanie idei”? Jeśli ideą jest współistnienie, a praktyką – komunikacja, to współtworzone przez niego sejneńskie „Pogranicze” jest warsztatem porozumienia – gdzie szuka się środków wyrazu, dociera do głębokich pokładów pamięci, odkrywa archiwa, komunikuje się z Innym. W tym sensie Małe centrum świata jest przewodnikiem po praktykach pogranicznego współistnienia. Pisanie o dialogu kultur w czasach Brexitu jest obarczone zwiększonym ryzykiem. Dlatego temu, co powszechne – rozpadowi, konfliktom, agresji – Czyżewski przeciwstawia kulturę obejmującą i zakorzeniającą, która zaprasza do współudziału, włącza do wspólnoty i pomaga w odnajdywaniu drogi do własnej tożsamości. Zadanie Ośrodka „Pogranicze” nie polega rzecz jasna na tym, by zażegnać konflikt na Bliskim Wschodzie albo zszyć rozdartą Unię Europejską. Polega natomiast na tym, by uczyć się od każdego, kto do „Pogranicza” zawita, jak nazywać zerwanie i razem z przybyszem pracować nad „tkanką łączną”. Kiedy to się udaje, niewielkie Sejny i Krasnogruda na moment stają się małym centrum świata.

[PRZEJDŹ DO KSIĘGARNI](#)

Ośrodek "Pogranicze - sztuk, kultur,
narodów"

ul. Piłsudskiego 37, 16-500 Sejny

centrum@pogranicze.sejny.pl

tel./fax +48 87 516 27 65

Fundacja Pogranicze

Międzynarodowe Centrum Dialogu

Krasnogruda 14, 16-500 Sejny

krasnogruda@pogranicze.sejny.pl

tel./fax +48 87 565 03 69

Kontakt z redakcją newslettera: newsletter@pogranicze.sejny.pl

Mamy nadzieję, że lubisz nasze newslettery. Jeśli nie, [możesz się wypisać](#).
